

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІДСІЧІ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

Єманов Владислав Вікторович

*кандидат військових наук, старший науковий співробітник,
перший заступник начальника Національної академії
Національної гвардії України з навчальної та методичної роботи
м. Харків, Україна*

Бєлай Сергій Вікторович

*доктор наук з державного управління, професор,
заступник начальника навчально-методичного центру – начальник
відділу методичного забезпечення навчального процесу
Національної академії Національної гвардії України
м. Харків, Україна*

Під час широкомасштабного вторгнення росії викладачі та курсанти Національної академії Національної гвардії України (Академії) першими прийняли бій 24 лютого 2022 року на околицях міста Харкова. З початку ведення бойових дій і по сьогоднішній час науково-педагогічний персонал Академії бере безпосередню участь у обороні міста Харкова, здійснюють охорону об'єктів критичної інфраструктури. Викладачі виконують бойові завдання з планування та координації діяльності підрозділів та частин сил оборони України щодо відсічі збройної агресії російської федерації проти України.

Крім того, відповідно своїх професійних компетентностей, викладачі Академії долучаються до підготовки особового складу новостворених підрозділів територіальної оборони. Основними завданнями є надання базових знань мобілізованим військовослужбовцям з тактичної, вогневої, медичної, інженерної та аварійно-рятувальної підготовки

Новою епохою у нарощенні спроможностей України стало створення 8 штурмових бригад «Гвардії наступу» у складі Міністерства внутрішніх справ України. Це бригади «Буревій», «Червона калина», «Кара-Даг», «Рубіж», «Спартан» та легендарний «Азов» у Національній гвардії України (НГУ), а також «Сталевий кордон» у Державній прикордонній службі та «Лють» у Національній поліції. Безумовно, Академія приймає безпосередню участь у цьому процесі. Викладачі здійснюють підготовку рекрутів новостворених підрозділів.

Враховуючи високу потребу у обізнаності особового складу у використанні БпЛА розпочалась робота по підготовці операторів цивільних БпЛА мультироторного типу. В вересні 2022 року Академія долучилась до всеукраїнської програми під егідою міністерства цифрової трансформації України UNITED 24 в рамках проекту «Армія дронів» і запросила до проведення перших курсів громадську організацію «військова школа борівітер». Для забезпечення фахівців у даному напрямку викладачі Академії були направлені на навчання до профільних навчальних закладів за напрямками командирів безпілотних авіаційних комплексів. Також проведено роботу із сертифікації за напрямками цивільних дронів мультироторного типу. В 2023 на озброєння Академії стали надходити сертифіковані безпілотні авіаційні комплекси. На заняттях при роботі безпілотними комплексами активно використовується сертифіковані програми з управління боєм.

Збереження життя особового складу є одним з головних пріоритетів у ході ведення бойових дій в Україні. З цією метою в Академії повноцінно реалізуються програми підготовки курсантів та офіцерів по наданню домедичної допомоги в бойових умовах за стандартами НАТО та спираючись на вітчизняний бойовий досвід.

Після виконання бойових завдань з оборони міста Харкова Академія відновила освітній процес за двома новими місцями дислокації. Це дало змогу продовжити підготовку офіцерів тактичного та оперативного рівня військової освіти.

Командно-штабний факультет здійснює підготовку курсантів на освітньому рівні «бакалавр» тактичного рівня військової освіти за оновленими з початку війни професійними кваліфікаціями спеціалізації «Службово-бойове застосування підрозділів НГУ». Також на факультеті здійснюється підготовка громадян за програмою підготовки офіцерів запасу. Факультет логістики організовує та проводить підготовку курсантів на освітньому рівні «бакалавр» тактичного рівня військової освіти за оновленими з початку війни професійними кваліфікаціями спеціалізації «Логістичне забезпечення підрозділів НГУ». Гуманітарний факультет здійснює підготовку курсантів на освітньому рівні «бакалавр» тактичного рівня військової освіти за оновленими з початку війни професійними кваліфікаціями спеціалізації «Організація роботи з особовим складом у підрозділах НГУ та міжнародного співробітництва». Оперативний факультет здійснює підготовку офіцерів на освітньому рівні «магістр» оперативного рівня військової освіти за оновленими з початку війни професійними кваліфікаціями спеціалізації «Службово-бойова діяльність формувань НГУ із забезпечення державної безпеки».

Відновлення освітнього процесу є неможливий без поновлення всіх рівнів підготовки. Тому на новому місці дислокації докторантура та

ад'юнктура продовжила підготовку докторів наук та докторів філософії за спеціальністю Державна безпека. На сьогоднішній час вже захищено 7 дисертацій на здобуття освітньо-наукового рівня доктор філософії та 2 роботи подано до захисту.

Однак на сьогоднішній день в НГУ гостро стоїть питання поповнення офіцерськими кадрами штатних підрозділів. Нові виклики закономірно спонукають до раціонального вирішення. Також враховуючи завдання по інтеграції в систему НАТО, необхідна така концептуальна модель у поєднанні формальної та неформальної освіти, що задовольнить всіх учасників системи професійної підготовки офіцерів і надасть їй значно вищі сучасні стандарти. Для вирішення цієї проблеми у Академії створено Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації й запроваджується система курсів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів на базі спеціалізованої професійної підготовки офіцерів, яка буде змістовно наповнена тотожними рівням стандартів військової освіти країн-членів НАТО. З метою підвищення якості підготовки офіцерів в Академії та якості наукових досліджень, які проводяться, в структурі Академії започатковано створення Центру імітаційного моделювання. Центр імітаційного моделювання призначений для підтримки всіх заходів навчання, підготовки та наукової діяльності з використанням сучасних систем імітаційного моделювання.

Як підсумок визначаємо, що співпраця Академії як з закладами вищої освіти України, так і країн членів НАТО та ЄС в сфері забезпечення національної безпеки України посилить синергію у розробці та реалізації взаємовигідних освітніх програм та дозволить примножити кращі освітні практики. Враховуючи неухильний курс України щодо європейської та євроатлантичної інтеграції, співпраця з розвитку наукових програм, проведення досліджень, а також обмін кращим військовим досвідом допоможуть трансформувати сучасні терени сектору безпеки і оборони України.